

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vas leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
- in the United States -
Issued every day except Sundays
- and Legal Holidays. -
- 50,000 Readers -

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 233. — ŠTEV. 233.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 4, 1917. — ČETRTEK, 4. OKTOBRA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Stališče Avstrije.

AVSTRIJSKI ZUNANJI MINISTER GROF ČERNIN JE POJASNIL CILJE AVSTRIJSKE VLADE. — ON STOJI NA STALIŠČU, DA MORAO VOJAKI VEDTI, ZAKAJ SE BOJUJEJO. — AVSTRIJA NOČE NIKOGAR ZATRETI IN TUDI NE TRPI NOBENEGA ZATIRANJA. — POVEDAL JE, DA NI AVSTRIJA UMIRAJOČA DRŽAVA.

Amsterdam, 3. oktobra. — Iz Budimpešte so dospela sem poročila, da je priredil ogrski ministrski predsednik Weker velik banket na čast avstrogrskemu zunanjemu ministru, grofu Černinu.

Grof Černin je imel zelo značilen govor, v katerem je rekel med drugim tudi sledeče:

— Na miljone naših vojakov v strelnih jarkih bi rado vedelo, zakaj se bore. In oni imajo popolnoma prav, da hočejo vedeti, zakaj še ni napočil mir, katerega vendar ves svet tako željno pričakuje.

Takoj ko sem bil imenovan na svoje sedanje mesto, sem uporabil prvo priliko, da sem pojasnil naše stališče.

• Mi nočemo nikogar zatreti in tudi nočemo, da bi nas kdo zatiral. Mi bi takoj sklenili mir, mir pod poštenimi pogoji, če bi bili naši sovražniki s tem zadovoljni.

Ta vojna nas je naučila, da se bodo morale države še bolj oboroževati in pripravljati kot so se pripravljale in oboroževate dosedaj. Brezmejno oboroževanje bo pa prisililo narode vse desetkrat povečati, in vojaški proračuni velesil bodo znašali miljone in miljone.

To bi pa bilo nekaj nemogočega, kajti vse to bi pomenilo izčrpjanje vseh.

Velikanska brodovja bodo brez pomena, če bo vsakomur zagotovljena prostost na morju in če bodo armade na suhem uporabljali samo za vzdruževanje miru. Da bo svetovni mir res zagotovljen, bo morala vsaka država nekoliko popustiti.

Jasno je, da se bodo stvari počasi razvijale. Jaz smatram, da je naša dolžnost, postaviti se na celo tega gibanja ter ukrepliti vse, kar je v naši moči, da se bodo naši idealni čimprej uresničili.

Predno pa sklenemo mir, moramo imeti v rokah vse zagotovila, da se bodo naši sedanji nasprotniki enkrat za vselej odpovedali ideji gospodarske vojne. Nikdo ne sme misliti, da bodo vojno odločile visoko letete fraze.

Najprej smo slišali, da mora biti Nemčija popolnoma uničena in Avstria razdeljena. Takoj zatem so pa postali naši nasprotniki malo bolj popustljivi.

Sovražniki so namreč zahtevali, da je dovolj, če preuredimo naše razmere. Zdaj se pa nahajajo naši sovražniki že v tretji fazi.

Zdaj ne zahtevajo niti našega življenja niti naše pravice oddločevati o svoji lastni usodi, pač pa večjo ali manjšo regulacijo mej.

Mi se ne postavljam z velikimi besedami, pač pa s svojimi južanskimi armadami, s trdnostjo naših zvez, z vstrajnostjo našega ljudstva in z globoko premišljenostjo naših vojuh ciljev.

Mi ne zahtevamo nikake utopije. Nas ne more sovražnik niti zviti niti zlomiti.

Mi gremo naprej, zavedajoči se svoje moči in onega, kar moramo doseči.

Jaz sem popolnoma prepričan, da se strinja velika večina avstro-ogrskih prebivalcev z mojim stališčem.

Se enkrat povdarjam, da nas sovražniki neprestano vprašujejo o naših vojnih ciljih. Svoje cilje in svoje načrte glede vstanovitve trajnega miru, smo jasno in natancno izrazili v odgovoru na papeževoto.

Naravnost absurdna je ideja naših sovražnikov, da je dvojna monarhija zapisana smrti. Naša dejanja so pokazala, da to ni resnica.

V sedanji vojni smo se izkazali ravno tako močne, kot pravijo, da so močni oni, kateri nam hočejo določevati, na kakšen način naj uberemo svoja pota.

Na međunarodni bazi in pod međunarodno kontrolo se zamore začeti s splošnim oboroževanjem.

Že v začetku vojne smo navedli svoj cilj in smo ga neprestano zasledovali. Toda nikdo se ne sme varati, da bo naš pacifistični in zmerni program obveljal za vedno.

Ako nas naši sovražniki ne bodo hoteli poslušati in če nas bodo silili nadaljevati to klanje, bomo svoje dosedanje pogoje natančno revidirali in jih bomo, če bo treba, tudi izpremenili.

Mi prav dobro vemo, da zamorenem vzdržati na fronti, kakor tudi doma.

Ni več daleč čas, ko bo napočila naša ura.

Znjo vred pa bo nastala tudi popolna garancija za prosti in vsestranski razvoj avstrogrske monarhije.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 3. oktobra. — Proti jutru je včeraj sovražnik napadel naše postojanke na zapadnem potečju Gabrijela; napad pa je bil odbit. Napadajoča stotinja je bila uničena, ko pa je nato naskočil en batallion, so ga naše baterije razpršile. En čostaik in 79 moč je naše ruke.

Na drugi strani Banjšice smo včeraj nekaj vojakov in vgrabili tri strojne puške.

Naši letali so bombardirali železniško postajo v Grahevem. Sinoči smo vpravili tej smeri dva uničena, ko pa je nato naskočil en batallion, so ga naše baterije razpršile. En čostaik in 79 moč je naše ruke.

Bolo paša arretiran.

Bolo paša je bil v Parizu v soboto arretiran. — Papež je denar od Bernstorffa. — Podkupil francoske liste.

Generalni pravnik Merton E. Lewis je včeraj objavil, da so novijske banke manipulirale z nemškim kapitalom v znesku \$1,683,500. Ta denar so potem poslale v Pariz Bolo paši, ki je bil nemški špijon in katerega so v Parizu v soboto arretirali.

Nemški poslanik Bernstorff je po nekem pogovoru s Bolo pašo naročil ravnatelju nemške banke Hugo Schmidtu, da naj prenese znesek \$1,683,500, kateri znesek je bil depoziran na Guaranty Trust Co., na ime Bolo paša, kar se je tudi zgodilo.

Generalni pravnik je vse dokaze izročil francoskemu poslaniku, ki se je v imenu svoje vlade toplo zahvalil za izkazano mu uslugo.

Denar je bil po Bolovem naročil prenesen iz Royal Bank of Canada na Morgan & Co., katera tvrdila, da potem poslala denar na Francosko v slednjih zneskih: — \$170,068.03 senatorju Charles Humbert, ravnatelju pariškega lista "Journal". \$5000 francoskega pesnika in patrioti Jules Bois \$500,000 Bolovi ženi, en miljon dollarjev je bil prenesen na Balov račun.

Proti koaliciji.

Petrograd, Rusija, 3. oktobra. — Z 813 glasovi proti 180 se je ruski demokratični kongres včeraj izbral proti koaliciji vlad. Ta sklep je v direktnem nasprotju s Kereškijevim namero. Pri včerajšnjem glasovanju se je kongres odločil s 766 glasov proti 688 za koalicijo; takoj po sprejetju tega sklepa pa je kongres dodal, da je proti temu, da bi stopila v vlado konstituicionalna stranka.

Današnje glasovanje se je izvršilo potem, ko se je sklenilo že enkrat razpravljati o včerajšnjem sklepu.

Z več strani so zopet pričeli zahtevati strožje odredbe proti radikalnim socialistom, ki so v tem delu demokratičnem kongresu v večini. Splošno zahtevajo, da se bolješeviki in ujihove organizacije zatrudijo.

Zahetva Ukrajinec po avtomobilu je vstvarila vladu nov problem, katerega bo treba rešiti. — Ukrajinski poslanec Veličko je ponovno odklonil vsak kompromis.

Zavezniki so pa v tem času zopet objavili Busiji popolno sodelovanje.

Vojni in justični minister sta bila izvoljena v odbor, ki ima na logu pripraviti vse za volitve v ustavnem narodnem zboru.

Delave na ruskih železnicah so zahtevali izboljšanje delavskih razmer. Ker se zahtevam ni ugodilo, so zagrozili, da prično jutri stavko.

Provizorična vlada je objavila, da je bila v soboto zatrla ustava v Tambovu.

Z ruskega bojišča.

Petrograd, Rusija, 3. oktobra. — Ob Baltiškem morju je sovražnik v pondeljek ponoči vpravil več letalov na Osel, kjer je bilo več bomb, od katerih ena je zadebla eno našo skalidžije. Nastale so eksplozije. Mnogo častnikov in mož, ki so poskušali pogaseti požar, je ponosrečilo. Kot v povratku so naši letali bombardirali taborišča v Kurlandiji.

V pondeljek opoldne se je pričkal nek sovražni letalec ob irskem prekopu; pa so ga naše obrežne baterije prepodile. Sovražni letali so zopet poskušali leteti na Osel; naši letali, pa so jih prisili, da so se moralni vrneti ter so svoje bombe vrgli v morje.

Na jugozahodni fronti smo imeli dva zračna boja z sovražnimi letali. Naši veliki aeroplani vrste Pulju smo bombardirali; vrhne so bile širi tone razstrelije, ki so bile v naši ruke.

Bombardiranje Londona.

Vsa Anglija zahteva, da se poleti maščujejo. — Prebivalci večje in mesta, ali pa se skrivajo po kleteh. — V vednem strahu.

London, Anglija, 3. oktobra. —

V pondeljek potoci so naši letali

vrgli mnogo bom na ormo v Zee-

brugge. V torek pa so bombardirali zrakoplovne šotorje pri St. De-

nisi.

V običajnih poizvedovalnih po-

letih smo poškodovali več sovraž-

nih letal. Vsa naša letala so se

srčno vrnila.

Nočno poročilo:

Kmalu, ko se je značilo, da je so-

vražnik močno obstreljeval naše

postojanke med Tower Hamlets in

poligonom gozdu. Nato so Nem-

ci poskušali vpraviti napad.

Naša artillerija je obrnila na napa-

dalec lud cegn in skoraj na celi

fronti je bil napad odbit tako,

da se napadalec niso mogli niti pri-

bližati našim postojankam.

V okolišu severno od ceste pri-

Meninu, kjer se je nekateri so-

vražnik obstreljeval naša letala

zrakoplovem.

Naši letali so podobno napad-

ali na njihove postojanke.

Ob hribu št. 344 je prišlo do spo-

padov med patrolini.

Kabelsko poročilo pravi:

— Bitka na Banjšici se ne sme smatrati za končano.

To je samo njen prvi del, ki je bil dovršen.

Priznati se mora, da je strategični uspeh na laški

strani. Nove operacije se pripravljajo in artillerijsko stre-

ljanje povsod narašča.

Avstrijskega časopisa se je izvedelo, da so se ob za-

dnjem cesarjevem obisku na soški fronti izvršile ve-

like izpremembe v pozicijah armade.

Avstriji so potegnili iz Galicije in Bukovine mnogo

svojih čet, katere so poslali na laško bojišče.

Nastavili so tudi ob soški fronti novi bojni črti, ki je zelo

dočasno izgubil.

Vse kaže, da so Avstriji izborni pripravljeni na ob-

novitev nove laške ofenzive.

General Cadorna je prišel v Rim, kjer se je razgo-

varjal z ministri o zadnjih vojnih operacijah.

Kralj Emanuel se je ravnokar vrnil iz Francije, kjer

si je ogledal francosko bojno črto v Lotaringiji; potem pa

je sel v Rheims, Soissons, Artois in Verdun. —

Nek laški izvedenec, razlagajoč laško ofenzivo, je re-

kel sinoči:

— Po zavzetju severozapadnega vrha Gabriela ste

odprt dve poti za Cadorn

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK BAKNER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto na mesto New York	\$100
Na Canado..... \$150 Za pol leta na mesto New York.....	200
Na pol leta	200 Za četr leta na mesto New York.....	150
Na četr leta	150 Za inozemstvo na celo leto	100

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni bres podpisna in osebnosti se ne pribrojajo.

Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order.

Pri spremstvu kraja narodovk prostimo, da se nam tudi prejmejo blagovni naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisni in posiljivatim naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

New York City.

Cortlandt St.

Telefon: 2876 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION FOR FRIENDSHIP**FOR FRIENDSHIP****FOR FRIENDSHIP**

Zopet Jugoslov. Odbor.

ooo

Iz Washingtona je prišlo poročilo, da ne bo vlada Združenih držav oficijelno sprejela jugoslovanskega komiteja ali odbora in da se je v tem smislu informiralo oblasti kraljevine Srbije.

V Ameriko bo prišla srbska vojna komisija, ki bo diplomatičnega značaja ter pooblaščena od srbske vlade.

To komisijo bodo Združene države z veseljem sprejeli, kajti predstavljal bo vlado naroda, ki je poleg belgijskega v tej vojni najbolj trpel in nad katerim se je razlika vojna vihra v najbolj usodepolni obliki.

To so tehtne in za našo jugoslovansko stvar velepotembne novice. —

Jugoslovanski Odbor se je organiziral, da spravi po končani sedanji svetovni vojni jugoslovanske redove v eno politično celoto.

Tako nato se je glasilo, da bo dano vsakemu izmed jugoslovenskih rodov na razpolago, da si določi vsak sam svojo državno obliko.

Stvar so zavili celo v še bolj tajanstveno tančico. — Rekli so, da sedaj ni čas razpravljati o vladnih oblikah in da si bodo uredili jugoslovanski narodi svoje stanovanje šele potem, ko ga bodo enkrat imeli.

Stvar je v pričetku vlekla, in Jugoslovanski Odbor je bil na najboljšem potu, da res nekaj napravi za Jugoslove, predvsem za Hrvate in Slovence, ki stokajo pod avstrijskim jarmom.

Pričeli so tudi v Ameriko v veliko agitacijo.

Prihajali so v deželo odposlane emisarji Jugoslovanskega Odbora, ki so prirejali ljudska zborovanja ter navduševali ljudi za stvar, koji so stali na čelu.

Ameriški Jugoslovani, posebno pa Slovenci in dobrjen del Hrvatov, so bili nekoliko previdni ter so le hladno vdeleževali tozadevnih prireditev.

Da se jim tega ni moglo zameriti, je bilo jasno na prvi pogled. Odposlane Jugoslovanskega Odbora so se vedno izgibali odgovor na vprašanje, kakšna bo bodoča državna oblika Jugoslavije.

Vedeli so, da ne morejo odgovoriti na to vprašanje, kajti sami niso bili na jasnom gledu tega ali pa so skrivljili svoje resnične namene.

Jugoslovanski narod v Ameriki, vzgojen v šoli demokracije in utren v živiljenskem boju, ni vrzel in in zatajal tem profesorjem in advokatom, ki so bili izučeni in izurjeni v evropski šoli ter so gledali na celi svetovni boje z evropskega vidika.

Predvsem pa je bilo jasno ameriškim Jugoslovanom in prav posebno Slovencem, da nimajo možje v Jugoslovanskem Odboru nikakega poverjenja od tozadevnih narodov in nadalje nikakega poverjenja od strani srbske ali katerekoli zavezniške vlade.

V Londonu in Parizu so smatrali člane tega Odbora za prenapeteče. Poslušali so jih, sprejemali v avdijeneah, jimi dajali dvoumne obljube, a dejanski jim niso — ničesar zagotovili.

Kdor je zasledoval delovanje Jugoslovanskega Odbora v Evropi in Ameriki, je moral nehote priti do prepričanja, da so vsi naporji tega komiteja brezuspešni in da prej škodijo jugoslovanski stvari kot ji pa koristijo.

Največje razočaranje pa je bilo prihranjeno do zadnjega, in to, česar se je bal najbolj domoljuben Slovenec in Hrvat, se je končno dejansko izpolnilo.

Na otoku Krfu se je vršila neka konferenca in tam so položili "temelj" bodoči jugoslovanski — ne republiki, temveč — kraljevinu.

Ugotovili so celo, da bo imel vsak izmed treh narodov pravico razvijati svojo zastavo in da bo vsakemu zagotovljena verska svoboda.

Ko so izvedeli južni Slovani v Ameriki o tem, so ostrimeli, kajti razočaranje je presegalo vse njih bojazni, da bo prišlo do razočaranja, če ne prej, pa vsaj pozneje.

Jugoslovanski Odbor je igral dvojno ulogo in sicer v prvi vrsti z ozirom na ameriške Jugoslovane.

Na eni strani je trdil — in sicer v začetku — da bo dana narodu pravica odločiti se glede vladne oblike, na drugi pa je sklenil pakt, s katerim se je vnaprej določilo to vladno obliko, ne da bi se pri tem vprašalo tozadevne narode za munjenje.

To je bila drojna igra, katero je igral Jugoslovanski

Odbor, in brea, katero je dobil sedaj od zvezne vlade v Washingtonu, je vec kot zasluzena, kajti Jugoslovanski Odbor ni avtoriziran niti od srbske vlade, niti od prizadetih narodov samih.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

V armado iz tukajšnje maselbine so poklicani že nadaljnji slovenski mladeniči: Frank Gnezda (član pevskega društva "Bled"), Ivan Kos, Ivan Sveti, Anton Turšič in Daniel Pavč (član pev. dr. "Bled"). Vsi ti poklicani odidejo v Camp Lee v Petersburg, Va.

A. V.

Davis, W. Va.

Iz tega srečnega kota se jaka poredkom kaj sliki in cita, zato sem se namenil napisati par vrst.

Delavske razmere so bolj srednje, ali kapitalisti nam ne postijo, prav dihati. Za sedaj ne svetujem nikomur sem hoditi, ker se vpreljuje unija. Mislim, da bo ta stvar kmalu v kraju, potem pa se bo že kaj bolje dihalo.

Pri skladšču lesa B. L. & Co. tudi ni prav povoljno; plača znaša od \$2.75 do \$3.

Ce se niste slišali, mogoče boste pa čitali, da se je odprla tukaj na Davis ena slovenska trgovina z urami in ta je M. Krajan na 4. ulici v prostorjih Joe Verzij Zatorej, ker ga vsak pozna, mu moramo privoščiti ter želite obilo streliči vanjo s puškami in piščankami.

Z odličnim pozdravom

Član SNPJ.

Amerikanci v ognju.

ZADNJI BOJ CUSTER-JA.

Gto ste že slišali o takoznem masakru Custer-ja. To pa ni bil nikak masaker, temveč pošten boj, kar boste takoj videli.

Sioux Indijanci so se nahajali na vojnem pohodu. "Sedeči bik" ("Sitting Bull"), takozvani medicine rodu, je bil glavar cele te vstaje. Ko pa se je pričel boj, se je on ponavadi umaknil v svoj šotor, da izdeluje "vojno medicino", dočim je propustil dejanski boj.

Država Montana je bila polna sovražnik Indijancev. Spomladia leta 1876 se je poslalo proti njim vojaški oddelek Združenih držav, kateremu je povejival general Terry.

General George Custer je bil poveljnik oddelka čet generala Terry-a. Custer je bil odličen in vročekrven borilec, ki se je že poslavil v številnih bojih.

Terry ga je bil odpostal s par sto kavaleristov proti Rosebud reki s poveljem, naj nadaljuje s prodiranjem ob Little Big Horn, dokler bi ne prišel v stik z drugim oddelkom ekspedicijsko čete generala Terry-a.

Taka so bila povelja, ki jih je določil Custer. Pozneje je sicer delal na svojo odgovornost ter drago plačal za to. Načrt Terry-a je bil, da zasledi in obklopi Sioux Indijance, katerih je domneval, da taborijo nekje na črti med tema obemo oddelkom. Ce bi se nahajali na vseki strani Indijancev ameriške čete, bi bili Indijanci zatreti v past in bi bil vsak beg neugreč. Načrt generala Terry-a je bil dober. Če bi Custer sledil poveljem, bi bil lahko uspešen in rešenil bi bilo na stotino živiljaj junakov ameriških vojakov.

Stezosledi Custer-ja so zasledili sled velikega oddelka Indijancev. Custer je temu oddelku sledil. V jutranji zori dne 25. julija je zapazil v precejšnji razdalji neko indijansko taborišče ali naselbino. Soglasno s povelji, katera je bil dobil, bi ne smel napasti te vasi, kajti za to ni imel nobenega dovoljenja. Kljub temu pa je vpravil "cocktaile".

Svoj oddelek je razdelil na tri dele ter določil vse, da bi se naskočilo vas na dan signal obenem s treh strani. On sam z 247 možmi pa je odjahal proti naselbini.

Z veliko naglievo se je bližal Custer s svojimi možimi naselbini. Ob istem trenutku pa so se pojavili na obeh straneh ceste napolnili Indijanci ter pričeli ustavljati prodiranje generala in njegovih mož.

Slišen napad so vpravili drugi Indijanci tudi na ostala dva oddelka generala Custer-ja, ki sta prodirala proti vasi z drugih strani. S tem pa je bila onemogočena vsaka meddeljava posred med temi oddelki in tako se izognila.

prihite generalu na pomoc.

Na ta način je bil general Custer obokljen in z njim njegovih 247 mož. Vsak beg je bil nemogoč, kajti Indijanci so bili v premoči, ter tudi odprt boj je bil onemogočen vsled hitrega navalja, kateroga so vpravili divjaki.

Mozje Custerja so bili vsi veterani iz indijanskih vojn, vsi ti na smrt obsojeni kavaleristi. Poznali so svoje nasprotnike predvsem, da bi se jima udali, kajti vsaka predaja je bedesta, če pada človek. Stevilni so si nabavili blaga za dva ali tri leta. Kupovalci pa so morali plačati, če so hoteli dobiti blago, se dodatno svetovali, vsled česar jih stane galona žganja \$4.50. Če si pristeje k temu še novi davek \$2.50, si je lahko misli, kakšne cene bodo nastopile. Kozarci so postali že veliko manjši in pijača je postala bolj veden.

Nato je tudi manjšalo muničije. Custer in njegovi možje so stopili s konj ter stopili v četverokot, pri čemer so uporabili obup. Tedaj pa je nastala nova težkoča. Njih puške, katere se je nabavilo od brezvestnih kontratorjev, so odpovedale službo in uporabljalo se jih je lahko le še kot bate.

Nato je tudi manjšalo muničije.

Custer in njegovi možje so stopili s konj ter stopili v četverokot, pri čemer so uporabili obup. Tedaj pa je nastala nova težkoča. Njih puške, katere se je nabavilo od brezvestnih kontratorjev, so odpovedale službo in uporabljalo se jih je lahko le še kot bate.

Tako je trajal boj skoro tri ure in vedno manj je bilo ameriških borilcev. Sovražnikov pa je bilo vedno več in od vseh strani so prihajale nove čete Indijancev.

Konečno so bili vsi ameriški vojaki ali mrtvi, ali pa preveč ranjeni, da bi bili sposobni za nadaljnji boj. Tedaj pa so prisilnili manjši Indijanci in predstavili se z mesarsko klanje.

Izmed vseh ameriških vojakov, ki so umrli onega dne, je bil general Custer edini, ki ni bil skalpiran ali na drug način mučen. Razven kroglice, ki ga je vrgla v tla, je ostalo njegovo telo nedotaknjeno, kajti Sioux Indijanci niso hoteli razmesariti telesa sa momiorje.

Tedaj pa se je pojavil Terry z močnimi ojačenji, a bilo je že prepozno, da bi rešil Custerja in njegove ljudi.

Bodočnost ameriških sa-
lonov.

Z zavrnjenjem destilerij ali žganjekuhov v deželi ter preprečevanjem uvoza opojnih pijač iz inozemstva se je pričela kritična doba za vse one, ki stojijo v zvezi s to razširjeno industrijo.

Država New York nastopa s prav posebno strogostjo proti gostilničarjem in množičnim destilerijam, ki se vsak dan porabi 50.000 bušljivih koruze za kuhanje žganja, za katerega se je placačelo najvišje cene. Pri izdelovanju žganja se je lahko uporabljalo tudi mehko koruzzo, katero farmerji niso mogli uporabiti v druge namene.

Zganjekuhu je delali že mesece s polno paro in edinole v Peoria, IL, se vsaki dan porabi 50.000 bušljivih koruze za kuhanje žganja, za katerega se je placačelo najvišje cene. Pri izdelovanju žganja se je lahko uporabljalo tudi mehko koruzzo, katero farmerji niso mogli uporabiti v druge namene.

Fleischmann v Cincinnati je bil tako trdno uverjen v tem, da je že v preteklem juliju zaprl svojo destilerijo ter dal svojim uslužbenec mesečno penzijo \$30.00. Isto se storili tudi drugi, dočim so ostali do zadnjega trenutka izrabili situacijo.

Gostilničarji se pritožujejo, da je postajal njih položaj od leta do leta slabši. Sedaj pa jim je odtegnila vojna še velik del gostov in prav poschen udarec je bil, ko je bil pričevanje prodajajočih opojnih pijač v mornarjenju, ki so v uniformi. Sprva niso vzel številni gostilničarji to prepoznavati, da je resno in posledica tega bila, da je veliko njih romalo v jectu. Isto velja tudi za druge države.

</

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni urad v ELY, MINN.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
 JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
 MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.
 RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
 FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
 FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikači se uradnih zadev, kakor tudi denarne obiskitve, naj se pošljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osehna ali neuradna pisma od strani članov se ne boste oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lesvici.

V blagani ima nad četrto miljono dolarjev; bolniških podpor, poškodb in smrtnin je že izplačala do 1,300,000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Ases. št. 231.

1. oktobra 1917.

Porotilo umrlih članov in članic za mesec oktober 1917.

Umrl brat, Karl Gréman, cert. št. 7588, član društva Sv. Ime Jezusa, št. 25, Eveleth, Minn. Umrl dne 3. septembra 1917. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 27. oktobra 1917.

Umrl brat, Frank Jakopich, cert. št. 1224, član društva Sv. Alojzija, št. 36, Conemaugh, Penna. Umrl dne 11. julija 1917. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti 13. maja 1900.

Umrl brat, Matija Gašparac, cert. št. 10191, član društva Sv. Barbare, št. 39, Roslyn, Wash. Umrl dne 28. junija 1917. Vzrok smrti: ubit od padca in voza. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 26. maja 1908.

Umrla sestra, Katarina Maček, cert. št. 13246, članica društva Sv. Franciška, št. 99, Moon Run, Penna. Umrla dne 8. avgusta 1917. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan pa bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti 19. junija 1910.

Umrl brat, Joseph Gersich, cert. št. 1720, član društva Sv. Martina, št. 105, Butte, Bont. Umrl dne 11. julija 1917. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti 29. septembra 1913.

Umrl brat, John Jannik, cert. št. 3968, član društva Sv. Alojzija, št. 31, Braddock, Penna. Umrl dne 23. junija 1917. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti 20. februarja 1907.

Umrl brat, John Pečovnik, cert. št. 15727, član društva Sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, O. Umrl dne 6. avgusta 1917. Vzrok smrti: ubit od poulične železnice. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 20. oktobra 1912.

Meseca septembra je bilo izplačano kakor sledi:

Za smrtnino članov in članice \$5,000.00
 Za bolniško podporo, odškodnine in operacije \$4,083.23

Skupaj.... \$9,083.23

Zadnji čas je bilo vpoklicanih več članov Jednote v armado Združenih držav. Vseled tega, ker pravila niso dovolj jasna v tem oziru, smo prejeli že več vprašanj od strani krajevnih društev. — Principijalna vprašanja so: Kakine pravice bo dala Jednota tem članom v pogledu smrtnin, kako naj plačujejo assessment? Ali tako, kakor neenakopravne članice, ker do podpor in odškodnin niso opravili v smislu točke 265?

Omenjena točka sicer jasno govori za člane, ki so nastopili vojaški stan v mirnem času, odloča tudi jasno dočesa so deležni člani Jednote v slučaju vojne. Ker je obvezna vojaška služba neprifikovanega pričela, je glavni odbor sklenil na polletni seji, da vsi člani lahko ostanejo se nadaljnji člani Jednote, ako prostovoljno stopijo v armado ali pa če so vpoklicani potom nabora. Glede tolmačenja prej omenjene točke, smo se obrnili na zavarovalniškega komisarja države Minnesota, a odgovora se do danes nismo sprejeli. Prvotno smo sprejeli obvestilo od omenjenega urada, da mora Jednota imeti popolno odgovornost za take člane. Ker je pa to obvestilo brez da bi državne oblasti vedeče za prej omenjeno točko, se prvotnega obvestila ne more upoštevati, dokler ne prejmemo definitivnega odgovora.

Ker člani-vojaki niso v vojnem času opravičeni do podpor in odškodnin, je popolnoma pravilno tako bodo plačevali enak assessment, kakor članice, katerih so zavarovane za samo smrtnino. Zato naj cenjeni tajniklji krajevnih društev poročajo vse člane, kateri so odšli v armado. Poročajte jih potom forme "Mesečno poročilo".

Vsač tajnik naj poroča te člane v mesečnem poročilu pod rubriko: "Premenil zavarovalnilo". Da se pravilno poroča, je potrebno, da se za vsakega, ki premeni zavarovalnilo, izpiše vse potrebitno na desni in na lev strani v mesečnem poročilu. Na desni strani v poročilu se izpiše prejšnja zavarovalnilna in assessment, na desni pa nova zavarovalnilna in assessment. Vsem članom-vojakom, naj se izdajo potni listi, ker so vsi oddaljeni od krajevnih društev.

Kadar sprejememo pričakovani odgovor od Zavarovalniškega oddelka države Minnesota, se boste članstvu naznamilo potom glasila ujih tolmačenje točke 265 v pravilih Jednote.

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Naznanila.

Vsem članom in članicam društva sv. Antona JSKJ. v Youngstownu, Ohio, se naznamna, da se je na zadnji mesečni seji sklenilo slednje:

Naše društvo bo navzoče pri slavnosti otvoritvi Slovenskega doma v Girardu, Ohio. Kdor se ne vdeleži te slavnosti, ki se vrši 13. oktobra, bo plačal \$2 kazni v društveno blagajno. Želim, da bi se vdeležili vsi brez izjeme, ker take slavnosti so redke. Bratje in sestre, pridejte vi!

Dalje se je sklenilo, da se morajo vsi člani vdeležiti prihodnje seje v mesecu oktobru, ker je več važnih stvari na dnevnem redu.

Kdor se ne vdeleži seje brez zadostnega vzroka, plača kazn \$1.

Brat Anton Nagode v Girardu je odgovoredjal tajništvu pri dr. sv. Antona in je na njegovo mesto bil izvoljen brat Frank Ovijac, 532 Tryondale, Youngstown, Ohio. Pozivljam vse brate, da se naprej obračajo na našega novega tajnika, ker bo on še vsem bratom na roke. Zato želim, da bi se bratje bolj zanimali za društvo sv. Antona, ki je v dobrih in poštenih rokah. Rojaki, pristopajte k nam!

Naše društvo je tudi sklenilo, da se morajo vsi člani vdeležiti prihodnje seje v mesecu oktobru, ker je več važnih stvari na dnevnem redu.

Kdor se ne vdeleži seje brez zadostnega vzroka, plača kazn \$1.

Bondi so izdani po \$50, \$100 in naprej. Obresti so pa 4 odstotke; plačajo se vsakih šest mesecev.

Bondi so lahko plača takoj ali pa po slednjih pogojih:

2% takoj,

18% 15. novembra, 1917,

40% 15. decembra, 1917,

40% 15. januarja, 1918.

Vprašajte na pošti, na banki, svojega gospodarja, ali pa krajenvi odbor za posojilo za svobodo.

Ti vam bodo svetovali in ponagovili. Dali vam bodo uradno izkaznico.

Ni večje varnosti na svetu, kot je

BOND

POSOJILA ZA SVOBODO.

Kupite ga zdaj!

Obletnica.

Prvi daljnogled se pripisuje različnim znanstvenikom in iznajdeljem, ki so živela v prvem delu 17. stoletja. Med temi se nahajajo Gallilei, Jansen, Jakob Adrianz in Tausz. Pisnoki dokazi pa kažejo, da je bil holandski urar Lipperschey oni, ki je založil

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne 15. septembra t. l.

Frank Kraanar, zapisuvar.

Box 73, Farrell, Pa.

Naše društvo je tudi sklenilo, da naj vsak sobrat posiljajo denar za assessment redno in v pravem času, da ne bo po nepotrebni suspendaciji, ker se je že velikokrat prigodilo, da je bil član suspendiran, potem se pa ponesrečil. Kaksne so posledice, to si lahko mislimo. Bratje, držite se pravil naše slavne jednote in sklepov društvenih sej, potem bo šlo vse bolj lepo in mirno za ciljem bratstva in napredka.

Po stenografičnem zapisniku seje dne

Slovensko Republikansko Združenje.

Sedel v Chicagi, III.

IZVRŠEVALNI ODBOR.

Frank Bostič, Filip Godina, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Frank Krže, Anton J. Terbovec, Jože Zavrtnik.

NADZORNI ODBOR:

Matt Petrovich, Ludvik Benedik, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

Anton Zlogar, Matt Pogorel, Anton Motz, Frank Mravlja, Ivan Kušar, Frank Šavs, Frank Udovich, Joseph Steblaj, Leo Zakrajsk, John Ermene, John Rezel.

(Opomba. — Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora kar hitro se pravilno priglasijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljatve je sledeci: Anton J. Terbovec, P. O. Box No. 1, Cicero, Ill.).

ooo

Naši številni sovražniki.

ooo

Jugoslovanski narodi, to je slovenski, hrvaški in srbski narod, nimajo le enega sovražnika. Prvi in poglaviti sovražnik Jugoslovjanov je Nemec, pod čemur je razumeti vse, kar nemško čuti in deluje za nemško stvar.

Švabska sila je velika ter leži že tisoč let kot mora na slovanskih narodih.

Vladežljnost, napuh in precenjevanje nemštva ne pozna nikake meje; slavohlepnost in vladežljnost švabska se ne vstavita pri nobeni stvari.

Boj, ki divja v sedanjih dneh v Evropi, gre predvsem proti temu blaznemu švabskemu napuhu, ki je našel svojega najbolj izrazitega zastopnika v blaznem nemškem kajzjerju.

Jugoslovani pa nimajo sovražnika le v Nemcu.

Imajo ga tudi v Italijanu, ki je stopil v to vojno, da se polasti slovanskih pokrajim, kjer ni nobenega sledu o kakem italijanskem življu.

Italija je zaveznički Združenih držav, in če hočemo biti pravični v vsakem oziru, moramo priznati, da ima popolno pravo, če se bori za osvobojenje neodrešenih italijanskih pokrajin.

Pod italijanskimi pokrajinami pa razumemo južno Tirolsko, ki je izključno italijanska, ter Furlanijo, v kateri se vedno spada pod vlado Habsburžanov.

Trst je jezikovno in kulturno mešano mesto, glede katerega bi se moralno priti do pametnega sporazuma.

Hrvaško Primorje pa je izključno hrvaško, Goriška pa izključno slovenska in Dalmacija je zopet hrvaška, kjer prihaja italijanski element vpoštov le v mestih kot preostanek iz rimske in benečanske dobe, a je brez vsakega dejanskega stika z Italijo samo.

To so odkrite besede in več kot podkrepljene z dejstvi. Italija more zahtevati zase ta ozemlja edinole na podlagi takozvanega državnega rezona.

Italija skuša postati prva in odločilna sila na obalah Sredozemskega morja, nekdanji rimskega imperij, ki je segal od stebrov Herkula pa do obala Sirije in Fenicije.

Italija ne skriva svojih namenov in ciljev in v tem oziru ji gre vsa hvala.

V zadnjem času je pričela celo v Združenih državah z veliko agitacijo, koje namen je pojasniti ameriškemu občinstvu, da so aspiracije italijanske vlade upravičene in da morajo vsed tega zaveznički Italije na vse načine pripomoci italijanski stvari do zmage.

Kot že omenjeno so italijanske aspiracije upravičene, a po našem mnenju le toliko, kolikor ne pridejo pri tem vpoštov pravice drugih narodov, to je Slovencev in Hrvatov, kajih ozemlja se hoče polasti Italija.

Predsednik Wilson je rekel v svoji znameniti in zgodovinski vojni poslanici, da ima sedanja vojna namen demokratizirati svet ter dati vsakemu posameznemu in še tako majhnemu narodu pravico samodoločbe, da živi pod vlado, katero si želi sam.

Pri tem predsednik Wilson seveda ni imel v mislih avtokratičnih držav kot sta Avstrija in Nemčija, a obenem tudi ni imel namena podpirati imperijalističnih teženj nekaterih držav, ki stoejo na strani zaveznikov.

Med temi državami, ki zasedajo posebne imperijalisticne cilje, pa se nahaja tudi — Italija.

Pri tem ne pomaga nobeno olješevanje, nobeno povendarjanje in ugotavljanje zgodovinskih pravic.

Kot smo večkrat pisali in povdarjali, je naša ozemlja naša in že se že iznebimo enega krutega gospodarja, si s tem nočemo napraviti drugega, ki bi ne bil nič drugačen v svojih metodah.

To je jasno vsakemu in je bilo tudi v času, ko je stola Italija v vojno, po celem letu prevdarjanja ter razmišljavanja, na katero stran bi se nagnila.

Takrat nas je bolo sreča, kajti instinkтивno smo čutili, da je prišel za naš narod čas velike preiskušnje.

Na tej strani boj za demokracijo in prostost, na drugi strani boj za avtokracijo in zatiranje malih narodov.

Kam naj se obrnemo in kateremu naj pojasnimo svoje stališče. —

Bili so možje v Londonu in Parizu, ki so izjavljali, da bodo z vsemi svojimi silami delovali za rešitev in oproščenje jugoslovanskih narodov.

Bili so in so še danes — a njih besede so padle na neodgovitna tla ter niso obrodile nobenega sadu.

Preveč je bilo popustljivosti z njih strani, preveč iskanja kompromisov in premalo povdarjanja dejanskih pravic in privilegijev, ki jih ima po božjih in človeških postavah vsak narod.

Naše edino upanje je ostala le še Amerika in njena velika demokracija.

Besede predsednika Wilsona pa nas potrjujejo v mnenju, da se bo končno še vse dobro izteklo in da se bo uveljavilo to, radi česar je šla Amerika v boj, namreč — svoboda in neodvisnost tudi najmanjših narodov.

Mladost.

POVEST.

Gabrijela Preinsova.

(Nadaljvanje).

'Lahko se vrneš na — na ples!' nja, in zopet se je razvnel že hu-

mu je svetovala z drhtečim glasom.

"Dobro več, da mi to niti na misel ne pride, da bi se vrnil tja".

"Ti si svoboden — "

"To je uprav ona nesreča, da nisem na bratovem mestu — ali da nisi svobodna ti...." izbruhnilo je burno iz mladeniča. "Moj Bog, kaj bi dal za to, — kaj bi dal me, da je baš tako kakor njen."

V Tomaževem glasu je zverela bridka otočnost; njegova žalost je odgnala Majdi mir in ji vzelovo vsto čisto srce.

"Kaj govoristi?" je zašepatala izmučeno, izvila svojo roko iz Tomaževih in si pokrila obraz z obema rokama. "Ti ne veš, kaj si mi že storil. — Itak sem skoro ob pamet! Oh, Marija....!"

Zaplakala je. Ta njena slabost je vidihala Tomaža nepričakovano blaženost in silo.

Instinktivno je začudil bližu sebe Majdino obliče in nje sladke oči.

"Majda, vsaj enkrat bi mi lahko rekla vse!" je izpregorovil tihokor v sanjah. "In jaz bi se rad zadovoljil s svojo usodo, nikdar bi se ti ne vsiljeval! Misliš si bom: Že zavest, da me ima rada, je vredna da živim. In lahko bi vse gledal potprežljivo, mit z besedo niti s pogledom bi te ne mučil...."

Toda sile, pomoči bi mi moralata, da bi bil potprežljiv — več? — Če se tu bojš govoriti z menoj, pojdi z menoj na planino. Tam v koči je že prazno, tam naju ne srečnih, — niti ne sluši...."

Majda je ospila obstala in zadržala sapo. I v njem prisil je nekaj zasepealo, nekaj drobecenega in zvezanega se je razpeto kakor bi imelo ptičje peroti, in vabilo jo, naj krene s steze na desno, naj hiti s Tomažem roko v roki po neslojeni poti gori na vrh pogorja.

Okrug in okrog je bilo vse takov varno, nebesni obok, prevlečen z megliami, se je ožil in ožil —

"Ali morem jaz kaj za to, da mi ne mogoči misliti na nič drugega nego na te?" je dejal tihokor in si ovil roko s hrastovim mladičjem ob cesti, kakor bi si z njim hotel zagraditi razgled v daljšo žalostno bodočnost.

Hrastje se je zgenilo, ko se ga je doteknil. A Majda ni mogla ostat pri njem; počasi in težko je šla po stezi navkreber.

Moral je stopiti za njo in ponovil je svojo prejšnjo misel glasneje:

"Kaj morem jaz za to, da morem imeti rad?.... Ali morebiti misliš, da sem si sam želel takoj usodo?.... O, ne, nisem je hotel!.... Jaz sem bil preje vesel na svetu, dasi kar sam: ne da bi bil misliš na kako žensko; bil sem kakor slep, sicer bi bil tebe poškal, dokler je bilo čas.... Oče in Filip bi te mi bila privoščila, saj mi sedaj ponujata sama Lucijo, ki nima nič več; toda samo jaz — samo jaz bi ne bil smel biti takoj slep, predno sem šel k vojakom, in prepuščam te drugemu. To je bila moja nesreča!"

"Ne govorji tako glasno!" ga je prečufila mlada žena strahoma in težko dihaje. — "Jaz — jaz ti ne zamerim — reva sem sama kakor brez glave.... Že lani o Božiču si mi begal panet; — ko sem bila že prosta, nisem poznala takih muk.... Sedaj pa, ko je že konec vseh drugih praznih mislij, morava biti oba panetna že zato, ker sva iz poštenih hiš in rodin!"

Ko Tomaž ni takoj odgovoril, je dostavila Majda že v todalžu, da si sama ni mogla iznebiti slasne vezi, katera jo je vezala prepozno in brezmedno:

"Lahko me imaš rad kakor svačino — samo drugače ne zaradi Filipove nesreče; zaradi boljši kazni ne!"

"To se da težko zapovedovati!" je vzdihnil globoko Tomaž. Ker pa je svet postal in vedel, da se med ljudimi ne smatra vse tako kar za velik svet, nisem da nikdo pa ne želi, ni mogučih vrnjanj.

Preprečite se, da za vso otočko zaupnost. "Kaj pa, če me kaj zadrži?" je opozorila z le navidezno dvomljivostjo. "Ko bi prišla naši zvečer k nam?...."

"Pa lahko pošteje kavarja gor povedati, naj ne čakam", je odgovoril Tomaž, prizadeva se, da bi mirno govoril, da preje utesni Majdi strah.

"Ali pa, da ti ne bo treba nikomur nič praviti, mi lahko pošteje kavarju nekaj aster z našega vrta, pa bom vedel, da te je nekaj zadržalo. A jaz bom molil," je dostavil nenavadno iskreno, "da se name ne pojavi nobena zapraka.... Nikoli še nisem takoj molil, kakor bom za to!"

"Molil!" se je odzvalo v Majdi kakor odnev. V tem je bilo nekaj nepojmljivega, kar je razumevala samo čustveno. Zdela se ji je, da bi bilo najboljše, ko bi oba izjokala.... Kaj jima je kazalo drugrega? Ali ta jutrišnja pot jo je vabila, dajala bolnemu sreču lažbe....

Mirnejše sta šla dalje roko v roki, prepohnih sreč, a brez besedi, kakor da gresta za neko pričaznijo, ki bi ju vodila do dobrega.

V daljavi se je kmalu začrnala hiša — in oba sta bila istih misli, ga pogladil.

Možje.

Preprečite se, da za nervose, slabotne, z izgubljeno energijo, ki imajo nerad v želodeci ali ledicah, ki so splošno oboleli in se potrebuje ponoviti radi pijančevanja ali preobito jedi na boljši zdravila na svetu kot JUVITO TABLETE. Pošljite \$1.00 za eno škatlico, ali če pa hočete preje kaj več vedeti glede njih celovite moči, potem pošljite po prosti vzorce v knjizico z navodili. Naslovite: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

in tisti ptičji glasek je peval v prisih:

"Pridi na planinicu,
Pridi sem na tratico!
Najblži nebo se tu blišči,
In zvezdici sva jaz in ti —"

Dvignila je glavo — na nebu zares ni bilo nobene zvezde, zemlja je bila zavita v temo, samo materino dušico je bilo poznati po njeni vonjavi.

Akati, hrastje, brezovo in trnje, vo grmečje pa je tajilo duh, pod korakom je hrastelo odpadlo listje....

S pomočjo vesti se je ubranila prevladajoče omame in odvrnila le negotovo:

"Pa danes ne — danes ne. — Tako pozno je že — temna noč..."

Torej pridi jutri zvečer — tako kakor bi šla domov k staršem — ali pa povej sama, kadar hočeš — z vsem bom zadovoljen", je dejal Tomaž z iskrenim udanostjo in drhečo nadejo v glasu:

"Jutri!" je zašetal Majda, ka-

teri se je vračala neka otroška zavodnost. "Kaj pa, če me kaj zadrži?" je opozorila z le navidezno dvomljivostjo. "Ko bi prišla naši zvečer k nam?...."

"Pa lahko pošteje kavarja gor povedati, naj ne čakam", je odgovoril Tomaž, prizadeva se, da bi mirno govoril, da preje utesni Majdi strah.

"Ali pa, da ti ne bo treba nikomur nič praviti, mi lahko pošteje kavarju nekaj aster z našega vrta, pa bom vedel, da te je nekaj zadržalo. A jaz bom molil," je dostavil nenavadno iskreno, "da se name ne pojavi nobena zapraka.... Nikoli še nisem takoj molil, kakor bom za to!"

"Ce bom le mogla — pridev", je obljubila Majda potihoma.

Ne da bi ga bila še opozorila, je oprosil Tomaž njen roko, in tušejo jo je presimila neka blažena pohevnost in udanost do krepke in tople roke z vso silo.

Podviza se je v prehitela Tomaž ter se pohevno oziral po njem. Na njegov pozdrav mu je zašepetalista isto "Lahko noč!" in stekla v sobo.

Tomaž je postal še malo na dvorišču pri psu, katerega je imenoval starega dobrega prijatelja in

da je to škoda, da sta že na koncu svoje današnje poti. Tu je Majda zopet povzela besedo:

"Ako naj jutri pridev tja gor, — ne morem te preje podnevi sprečati v hiši! Vselej bi se te ustrela, če bi se morala ozreti na Majdi strah.

"Tomaž jo je razumel.

"Na vse zgodaj odidev v Velikev.... Ali pa kar poročem, da grem na planino v hlev nekaj po pravljat. Pred oči je ne pridev, dokler te ne bo za mešaj. Toda samo, če prideš? Verjemi, da bom dotlej postopal okrog kakor izgubljen."

DIM.

Ruski spisal Ivan Turgenev.

(Nadaljevanje.)

X.

Litvinov je zadremal šele poso-
zno proti jutru in ni spal dolgo;
komaj se je rodilo sonce, se že med
vzdigne iz postelje. Iz njegovega
okna se je videli vrhi temnih gor,
kazali so kakor vlažne sinje pro-
ge na jasnem nebnu. "Kako divno
morar biti tam pod drejvjem!" po-
misli on ter se hitro obleče, po-
gleda neprazljivo na šopek, ki se je
čez noč še lepše razvezetel, vza-
me palico in se odpravi na "stari
Zamok" (grad) na poznane "ste-
ne". Mlado jutro mu je duhelo
prijetno nasproti. Lahko je dihal
brzo korakal, mladostno zdravje
mu je igralo v vsaki njegovi
čilici, kakor da bi mu bila zemlja
sama vzdigovala lahke noge. Z
vsakim korakom mu je bilo vse
radostnejše, vse veselje; hodil je
po rosnem hladu, po debelem pesku,
poleg lepih, zelenih jekl. —
"Kako je to divno!" misli sam
pri sebi.

Kar naenkrat zasiši znane gla-
sove; on pogleda predse ter vidi
Vorošilova in Bambajeva, prišedša
mu nasproti. Kakor učenec pred
učiteljem pokloni se na stran in
skrije se za grm. "Moj Bog, va-
rui me pred rojaki! Dal bi boge
koliko za to, da bi me onadvina ne
zapazila." In zares nista ga vi-
dela, Bog je peljal rojaka mimo
njega.

Vorošilov je razlagal Bambajevu s svojim kadetskim glasom o
različnih fazah gotiške arhitektu-
re in Bambajev mu je s prizna-
vaniem prikimaval. Opomni se
moramo, da je Vorošilov že dolgo
trudil Bambajeva s svojimi faza-
mi in da mu je dobrodošni entu-
ziast že začel zavati.

Dolgo še je Litvinov slišel ust-
nico si grizec in z nategnjenim
vratom oddaljujoče se korake, dolgo so mu še donale besede na
ušesa, nakonec vendar vse potih-
ne. Litvinov se vzdigne, stopi iza
svoga zasede in koraka dalje.

Tri ure je hodil po gričih. Vča-
silj je popustil stezo, skakjal od
kamena na kamen, včasih se zope-
ti spolnil po gladkem mehu.
Včasih se je vsezel na kos skale
pod hrastom ali pod koko bukvo
in misil sladke misli pri tihem
šepetjanju gorskega potočiča igrajo-
čega s praprotnimi veječami;
pri rahlem šumljjanju listja, pri
čistoglasnem petju črnega kosa.
Zdaj se mu podkrade lahkonja,
prijetna dremota, kakor da bi ga
hoteja objeti od zadaj in on za-
spi... Naenkrat se nasmehe, po-
gleda okoli sebe; krasna, zelena
šuma in njena prijetna vonjava
se lahkonja dotakne njegovih oči,
zoper se nasmeje in zoper stisne
oci.

Naposled se mu je hotelo nekaj
zajutrkovati. Zatorej se napoti-
proti "starem Zamku", kjer se
za nekoliko novčicev dobi kupica
dobrega mleka s kavo. Ni se še
vsezel za eno lepo nabavljano
miz, stojecih na ravnini pred gra-
dom, ko se zasihi težak trap utri-
jenih konj. Prikazale so se tri ko-
čije, iz katerih je stopilo mnogo-
brojno društvo žensk in kavalirjev.
Litvinov je precej spoznal, da so Rusi, akoravno so govorili
francoski, — ravno zato, ker so
govorili francoski. Toaleta go-
spej so se odlikovalo po veliki
krasoti. Kavalirji so nosili ozke
suknje, sive hlače s progami in
mestne, kako svitke klobuke; ra-
zum tega je vsakemu stiskal vrat
ozek, črn zavratnik. V vsem nji-
hovem obnašanju je bilo nekaj
vojaškega.

Litvinov je naletel na piknik
mladih generalov, oseb visokega
društva in znamenite važnosti.
Njihova veljavnost se je kazala iz
onega vzdrezanja, iz prisiljeno
pazijivega pogleda, mehkužnega
zmagovanja s plečami, iz ljuhanja
njihovega telesa in iz gibanja kol-
en; ona se je kazala v zvoku nji-
hovega glasu, kakor človeka, ki
se ljubezno in gredobno zahva-
luje podložni množiči.

Vsi i vojaki so bili čisto umiti,
obrati; dišali so vsekodobno po kaki
zaisto plemenitaški in gardejski
vonjav, ki je bila mešanica dima
odličnih cigar in najboljše pomade.
Tudi njihove roke so bile plemenitaške,
hele in velike s krep-
kimi notti, kakor iz sionovske
kosti. Vsem so se brke bližale, zob-
je svelti ter tenka koža se jim je
prelivala na lilek rdeče, lazurno
na podgoričkih, kar je na množiči.

Ratmirovo mu da srebrno škat-
lico z zlepkovalci.

"Avez vous de papiros?" (ali
imate kaj svaleč!) vpraša ena iz-
med žensk.

"De vrais papelitos, contesse"
(imenito specijaliteti cigareti).

"Deux gendarmes un beau di-
manche", zapože zoper komaj de-
na z včasni skrivajo prejšnji
kratkični general.

George M. Rolph,
U. S. Food Administration.

"Vi nas morate na vsak način
obiskati!", je govorila medtem Irina
Litvinova, "že tako dolgo se
nisva videla! Stanujem v hotelu
de l'Europe. Od štirih do šestih
se vskrša doma."

Litvinov je gledal na Irino.
"Da, Irina Pavlovna, dolgo se
nisva videla, v Moskvi."

"V Moskvi, v Moskvi", ponav-
lja ona zastajajoča. "Pridite, da
se porazgovoriva, da se spomina
preteklih dni. Ali veste vi, vi se
ni niste veliko spremeniš, Gre-
gorij Mihajlovič."

"Zares? Pa vi ste se spremeni-
li, Irina Pavlovna."

"Postarala sem se."

"Ne, tega nisem hotel reči..."

"Irina!" reče vpraša ena iz-
med žensk z žoltim klobukom na
zolitih laseh, ko je še poprej nekaj
poščetala v pohohata s poleg
nje sedecim kavalirjem. "Irina!"

"Postarala sem se", nadaljuje
Irina, odgovoriva ženski, "ali
spremenila se nisem. Ne, ne, jaz
se nisem v nitem spremeniš."

"Deux gendarmes un beau di-
manche", se oglesi zoper razdra-
žen general, ki se je spominjal
priprave v nasmehnivši se s
kavkum, nekako drvenim posme-
hom, začne sopet gledati v zrak.
Tudi celo društvo se je posme-
jalo.

"Se vselej poča, vaša svetlost",
reče na ves glas in brez vsakega
povoda debeli general z "backen-
bartom", gotovo misleč na kako
že celemu svetu znano zabavno
priovedko in nasmehnivši se s
kavkum, nekako drvenim posme-
hom, začne sopet gledati v zrak.
Tudi celo društvo se je posme-
jalo.

"What a sad dog you are, Bo-
ris!" (žalostna pasja para ti, Bo-
ris), pristavi polglasno Ratmirovo.

"Irina!" zakliče v tretje žens-
ka z žoltim klobukom.

Irina se hitro obrne k njej.

"Eh, bien, quo? que me vou-
lez-vous?" (No dobré, kaj hoče
z menoj?)

"Je vous le dirai plus tard,"
(pozneje vam bom povedala), od-
govori ženska spačljivo. Pri vsej
svoji neprjetni zunanjosti se je
neprenehoma kinčala in zgibala;

nek šaljive je pravil o njih, da se
sopiri in zgeneva celo, kadar je
čisto sama.

Medtem se je Irina namugodila
in nevoljno zmigavala z ramami.

"Mais que fait donc monsieur
Verdier? Pourquoi ne vient-il pas?" (Kaj pa dela gospod Verdier?
Zakaj neki ne pride?) za-
kriči ena ženska s takim tožkim
naglaševanjem, da je francoske-
nu poslušnu neznosno in ki je po-
sebnost velikoruskega žgovarja-
nega.

"Ah vuj, ah vuj, monsieur
Verdier!" vzdihne druga, kakor
da bi bila doma in Arzamasu.

"Tranquillez-vous, mes dames,"
(umirite se, moje dame), vmesa-
se Ratmirovo, "monsieur Verdier
mi'a promis de venir se mettre à
vos pieds" (gospod Verdier mi
je obljudil, da dojde in da se vam
vrže k nogam).

"Hi, hi, hi!" Ženska si začne
igrati s pahljačo.

Natakar prinese nekoliko kupic
piva.

"Bairisch Bier!" vpraša gene-
ral z "backenbartom", premetava-
vajoč se, kakor da bi se čudil. —
"Guten Morgen!"

"Kaj? Je li grof Pavel še ved-
no tam?" vpraša bladno in velo-
mal general druga.

"Se vselej", mu ta odgovori
ravno tako bladno.

"Mais c'est provisoire (je za-
časno). Pravijo, da pride Sergij
na njegovo mesto."

"Ehe!" pomrma prvi skozi
zobe.

"Hm... da", pomrma drugi

"Jaz ne morem razumeti", pra-
vi general, ki je vedno peval, —
"jaz ne morem razumeti, kako
veselje je moralno biti Pavlu, da
se je pravdal v navedel važne
vzroke... O, saj je vendar neko-
liko zgnjetil kupca, il mu a fait
rendre gorge (zavil mu je vrat).
E, pa kaj to? Moral je že imeti
svoja načela."

"On se je bal, da bi ga ne bil
kdo v časopise dal", pomrma ne-
kdo.

Razdraženi general plane takoj
kviku.

"No, to je že zadnja! Časopisi!
Objavljenje! Da bi to zaviseval
mene, jaz bi v teh naših časopisih
ne dovolil drugega razglasovati,
kakor takse za meso in kruh, jav-
ljati o prodaji koži in čevljev."

"Da, in o dražbi plemenitaških
posestev", pridoda Ratmirovo.

"Dovoli! Pri današnjih okoli-
ščinah... Pa kakov je ta razgo-
vor v Badenu, au vieux chateau
(v starem Zamku)!"

"Mais pas du tout, pas du tout
(nič od vsega tega)!" zaklopata
ženska v žoltjem klobuku. —
"J'adore les questions politiques
(jaz se zanimam najraje s politič-
nimi vprašanji)."

"Madame a raison (gospa ima
prav)!" oglasi se drug general z
nenavadno prijetnim, kakor de-
tinski licem. "Čemu se izogibat:
toliko vprašanj — celo v Baden-
u?" Pri teh besedah pogleda
spomljivo na Litvinova ter se na-
smehne prav priljubno. "Poščet
človek ne popusti nikdar in v no-
benem slučaju svojega preprica-
nja. Ali ni tako?"

"'Gotovo'", odgovori dražljivi
general ter po strani pogleda Lit-
vinova; "pa zdaj ni potrebno..."

"Ne, ne", mu seže s popre-
šnjo nežnostjo mladi general v be-
sedo, "ta naš prijatelj, Valerian
Vladimirovič, je opomnil o pre-
daji plemenitaških posestev. Kaj,
ali ni to istina?"

"Dzaj jih še prodati ni mogoče.
Neko jih ne potrebuje!" zakriči
dražljivi general.

"Morebiti, morebiti. Ravno za-
to je treba povedati istino, to ža-
lostno istino pri vsakem koraku.
Mi smo prepadi... prekrasno
kljub temu predstavljamo mi ve-
liki bogatstvi načelo... un prin-
cipe. Vzdruževati to načelo je naša
dužnost. — Pardon, madame, zdi-
se mi, da vam je robec padel na
ta. — Ker je, da se tako izrazim,
temota olividala nad visjim umom, je naša dolžnost, da s po-
kornostjo meščanu pokažemo (in
general povzdigne prst), s prstom
pokažemo na brezdro, kamor vse
propada. Mi smo dolžni spomi-
njati ga na nevarnost, dolžni smo
govoriti s spôštvanjem in stal-
nosti: Vrnite se, vrnite se nazaj:
To je treba, da govorimo!"

"Dzaj jih še prodati ni mogoče.
Neko jih ne potrebuje!" zakriči
dražljivi general.

"Morebiti, morebiti. Ravno za-
to je treba povedati istino, to ža-
lostno istino pri vsakem koraku.
Mi smo prepadi... prekrasno
kljub temu predstavljamo mi ve-
liki bogatstvi načelo... un prin-
cipe. Vzdruževati to načelo je naša
dužnost. — Pardon, madame, zdi-
se mi, da vam je robec padel na
ta. — Ker je, da se tako izrazim,
temota olividala nad visjim umom, je naša dolžnost, da s po-
kornostjo meščanu pokažemo (in
general povzdigne prst), s prstom
pokažemo na brezdro, kamor vse
propada. Mi smo dolžni spomi-
njati ga na nevarnost, dolžni smo
govoriti s spôštvanjem in stal-
nosti: Vrnite se, vrnite se nazaj:
To je treba, da govorimo!"

"Toda zavsem povrni se — ni
mogoče", pristavi zamenjano Rat-
mirovo božtanje.

Pridružljivi general se le po-
smeje.

"Zavsem, zavsem nazaj, mon
trés cher (predragi moj)! Čim
dalje nazaj, tem bolje."

General pogleda spet na Litvi-
nova, ki se je komaj še vzdrževal.

"Se ne bomo po tej poti zoper
povrnili k starobojarskim skup-
ščinam, vaša prevzvišenost!"

"Zakaj pa tudi ne? Jaz povem,
svoje misli brez izbegavanja; vse
je treba predelati, kar je dozdaj
napravljeno."

"Tudi devetnajsti februar?"

"Tudi devetnajsti februar, kolikor
je mogoče. On est patriote
ou on ne l'est pas (ali smo rodo-
tubi, ali nismo). In svoboda? re-
kel mi bo kdo. Mislite-li vi, da je
ta svoboda narodu sladka? Le
vprašajte ga..."

"Poskusite", pravi Litvinov,
pri vsej svoji neprjetni zunanjosti se je
neprenehoma kinčala in zgibala;

"Zakaj pa tudi ne? Jaz povem,
svoje misli brez izbegavanja; vse
je treba predelati, kar je dozdaj
napravljeno."

"Comment nommez-vous se
monsieur (kako se zove ta go-
spod)?" vpraša general Ratmi-
rov. Dalje prihodnjie.

Resignacija kabinka?

Kodanji, Dansko, 2. oktober.

Časopisje poroča, da je švedski ka-
binet resigniral. — Poročilo je

zavojno, da se življenje in sicer

način življenja ne bo več.

Comment nommez-vous se
monsieur (kako se zove ta go-
spod)?" vpraša general Ratmi-
rov. Dalje prihodnjie.

Švedski ministrstvo je resigniralo

Stockholm, Švedska, 2. oktober.

Š

SLOVENSKO

Svete Barbare

ZA KEDINJENJE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v dravi Pensylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHAR, 674 Ahay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Bronton, Pa.

Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.

Pomočni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.

Blagajnik: JOSIF MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Pomočni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 115, Bridgeport, Ohio.

NADZORNKI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEK, box 95, Wilcock, Pa.

1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.

2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBRŽEĀ, box 72, E. Mineral, Kan.

1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 140, Fort Smith, Ark.

2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjenja društva, ostroma njih uradnikov so naročeni pošiljati vse do-

pisne direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa po-

slja edino potom poštini, eksprezni ali bančnih denarnih nakaznic, nikako

pa ne potom pravljivem čekom, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers

& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službu, da opazijo društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika

kake pomanjkljivosti, naj to nenumodo naznamo uradu glav. tajnika, da

se zmore napako popraviti.

UMETNI JAHAC

:- ROMAN :-

39

(Nadaljevanje).

23.

Marta je bila napravljena ter je sedela v svoji sobi in nekaj

čitala. — V prestedelih je korakala po sobi.

— In kdo bi mi mogel zameriti, če bi sledila svoji volji? — jo

izmrnila sama seboj. — Ali ne ljubi ujetja užival prostosti? — Tem

bolj pa ljubi prostost človek.

Zopet se je zamisliла.

— Jaz sem pa nisem več kot jetnica. — Hojo simek zapustiti

le na verigi ter se vrniti vanjo kakor hitro se izdobji to gospodarju.

Pri tem je udaria s peto ob tla. — Oči so se ji začele lesketati.

— In ravno zavaj prihaja pismo od Georga in jaz ne morem

proč. — Brez denarja brez potnega lista. — Samo sem z otrokom!

Tedaj pa je nekdo potkal na vrata.

Oma se je ozrla in vprašala:

— Kdo je?

— Jaz sem — je rekla oskrbnica.

Istočasno je je skušal nekdo odpreti vrata, česar pa ni bilo mo-

gueče zaradi zapada.

— Kaj hočete?

— Nek gospod je prišel — Najprej je vprašal za gospoda bu-

rana, zdaj pa želi govoriti z vami.

— Kdo je?

— Ne vem. — Dal mi je vizitko. — Peljala sem ga v sprejemno

sobo, pa tam ni zakurjeno.

Marta je odšla k vratom in jih odprla. — Vzela je vizitko ter

čitala:

— Baron Hugo Silbern.

— V sobi gospoda barona je gorko — je rekla oskrbnica.

— Če je res?

— Seveda — To nikakor ne gre. — Veste kaj?

— Kaj pa milostiva?

— Posiže sem hisno, da bo malo pospravila. — Prosite gospo-

da, naj nekoliko počaka. — Jaz bom hitro gotova z vsem.

— Kam naj ga pa pozneje privedem?

— K meni. — V mojo sobo.

— Vse se bo zgodilo gospa. — Če vam je dragoo in če je obisko-

valec vaš starci znane, bom pripravila malo zajtrka.

— Zajtrki! — — Ne vem še zdaj. — Počakajte. — Vam bom že

pozneje naročila.

Oskrbnica je odšla. Marta je pa ostala sama v sobi. — Čudne

misli so ji rojile po glavi.

— Baron Silbern! — je rekla sama pri sebi. — Pa že vsaj ni to

tisti prilijenec, ki je bil v mestu vedno za meno! — In če je, za-

laj je prišel tako dare! — Čakaj, ali ga pozna George?

Dolgo, dolgo časa je premisljevala. — Slednjie je odločno odki-

mala in rekla:

— Ne, ne pozna ga. — Zakaj bi torej prišel k meni? — Hm,

morda je kak Gulfov znane! — Morda ima od Gulfia kako poročilo?

Sedla je na zofo in neprestano mrmarala:

— Gulf, Gulf! — Čuden človek je to. — Bog ve, v kakšni zvezzi

sta tudi človeka?

Medtem je prišla v sobo hišna in začela pospravljati.

— Ali boste kmalo gotovi!

— Tako, milostljiva gospa.

— Potem pa privede tuje.

Par trenutkov pozneje je vstopil baron.

Marta ga na prvi pogled ni spoznala.

— Prosim le naprej — je rekla hišna. — Milostiva vas-priča-kuje.

Ko je hišna odšla, sta si pogledala v oči in se mahoma spoznala.

Blaziran barem je stopil svečano sredi sobe in začel govoriti:

— Torej se nisem motil. — Nisem se motil. — Moje oči imajo

čast videti pred seboj kraljico vseh amaceon. — Moje oči vidijo

krasno Marto. — Dovolite mi milostiva gospa, da vam poljubim

roko.

Po teh besedah se je dostojanstveno razklonil in otišel z

spodnji roko.

— Gospod Silbern! — je vzliknila Marta, ki ga je bila med-tem tudi že spoznala. — To je pa res velikansko presečenje! — Prosim vas, samo nekaj morate pozabiti.

— Kaj pa, gospa?

— Pozabiti morate, da nismo danes v prestolnem mestu, pač pa na kmetih. — Poleg tega vas opozarjam, da ne govorite zlaj z Marto, pač pa s soprogom barona Gayfena. — Žal mi je, da ni danes doma mojega moža. — Kaj ne, da ste namerni njega obiskati?

— Odkritosrečen hočem biti, gospa. — Popolnoma odkritosrečen — je odvrnil baron in sedel na bližnji stol. — Moje sreči vam je na razpolago. — Prosim vas, odpreite ga in prepričajte se, če boste našli v njem le senco prevare.

— Oprostite mi, gospod baron, jaz nisem zdravniega. — Na srčne zadeve se dovolj ne razumeam. — Sicer pa dozdaj nisem imela še nikoli prilike, da bi popolnoma neovirano govorila s tako plemenitim gospodom kot ste naprimer vi.

— Boginja ste, najlepša ženska, kar sem jih kdaj videl na svetu!

— Ze prej sem vam rešla gospod, da ne smete prekorčiti do-čene meje. — Zdaj pa kar odkrito: — Povejte mi!

— Kaj naj vam povem, gospa?

— Povejte mi, po kaj ste priseli sem?

— Draga gospa, prosim vas, nikar me ne uničite. — Nikar mi te zagrite nebes s tako temno preprogo. — Jaz sem prisel sem z takovo veselin srečem...

— No, vase sreče je že vedno lahko veselo samo, če hoče biti. — Jaz vam nočem kratiti veselja.

— Gospa, obučili ste mi novo upanje. — Samo še nekaj vas moram prositi: nikar me ne zaničujte. — In poleg tega vam tudi še nekaj povem.

— Kaj pa, gospod?

— Da nisem prisel sem radi vašega gospoda soprega, pač pa edino le radi vas.

— Zaradi mene? — je vzliknila Marta začudeno.

— Da, seveda, samo radi vas!

— Zaradi mene? — je vprašala Marta začudeno. — Kako ste pa izvedeli, da me boste tukaj dobili?

— Ali mi bil pred kratkim tukaj nek gospod iz glavnega mestu?

— Da, zdi se mi, da je bil, pa se dobro ne spominjam.

— Ali se res ne spominjate gospoda Zubiga?

— Da, da, zdaj že vem. — Takoj se mi je zdelo, da gospod ne bo znal močljati.

— Vrijemite mi, gospa, da ne bi storil prav, če bi molčal.

— Njegova sveta dolžnost je bila povediti. — In poleg tega je prista-

vil, da blagorodna gospa ni na kmetih posebno zadovoljna.

— Torej je tudi to povedit?

— Da, to je povedit in meni se je zdelo, da mi bo počelo sreč.

— Vse na svetu bi rajše slušal kot pa kaj takega. — In slednji sem sklenil, da vas moram na vsak način obiskati.

— In zakaj ste me obiskali?

— Svojo pomoč sem vam prisel ponudit. — Seveda samo pod enim pogojem.

(Dalje prihodnji.)

NAZNANILO.

Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa., se bo vrnjal in bo 3. oktobra 1917 na prej v svoji pisarni. (Ad.) (2-4-10)

Rad bi izvedel, kje se nahaja FRANK BENIGER, doma iz vasi Starot na Primorskem. Od tu je šel pred enim mesecem in bi želel, da se zdaj povrne nazaj v Cheat Haven, Pa., kjer je plača v gozdu \$2.50 za 10urno delo. Prosim cenjene rojake, da mi javijo njegovo bivališče in še ljube bi mi bilo, ako se mi sam oglasti. — Tony Nele, Box 41, Cheat Haven, Pa. (3-5-10)

Zelim izvesteti za naslov svojega brata JOHNA BRATOVIC, ki se je nahajjal pred tremi leti v Tacomi, Wash. Kdo pa v ojcem, naj mu naznani, ali maj se pa sam javi svojemu bratu: Peter Bratovič, Box 5208 Commercial St., Ruston, Tacoma, Wash.

Rada bi izvedela za naslov mojega brata FRANKA JANEŽIČ, podmoča Starečev iz Gorenjega Jezera pri Cirknici. Bival je v Montani, sedaj pa sem izvedela, da se nahaja v Johnstownu, Pa. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani meni ali njegov teči. — Rosa Urbič, Mary Mahne, 6124 Glass Ave., Cleveland, O. (3-5-10)

PRI SPOMNINI IN ZDROBILJENIU

Videlite tako z Dr. Richter-Jevanom.

PAIN-EXPELLER

V rabbi 50 let pri slovenskih državah in pričakujem hot domačo izredno.

DINAS PRAVI S VAROVANJEM ZDRAVNE SLODRINA

— 25 in 50 v letih kar je v naravnosti od

v. AD. RICHTER & CO.

14-20 Washington Street, New York, N. Y.

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSKE IN NE OTROK.

Dr. Koler: najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 28-letno skrbajo v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Hydrocole ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije.

Bolezni mehurja radi katerih nastanejo bolezni v krku in hrbitu in ostale bolezni te vrste zdravim z gotovostjo.

REVMATIZEM, TRGANJE, ZASTRUPLJENJE KRVI, BOLEČINE, OTEKLINE, ŠKRÖFLE IN DRUGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi nečiste krvi, zdravim v kratkem času, da ni pot